II

(Voorbereidende besluiten)

COMMISSIE

Voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de structurele sanering van de binnenvaart

COM(88) 111 def.

(Door de Commissie bij de Raad ingediend op 19 mei 1988)

(88/C 297/12)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 75,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europese Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Overwegende dat de structurele overcapaciteit die reeds enige tijd bestaat in de vloten die vervoer verrichten op het net van de met elkaar verbonden waterwegen van België, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg en Nederland een zeer ongunstige economische invloed heeft op het vervoer en met name op de sector van het goederenvervoer over de binnenwateren van deze landen;

Overwegende dat voor deze sector niet wordt verwacht dat de vraag in de komende jaren zo zal toenemen dat deze overcapaciteit kan worden opgevangen; dat het aandeel van de binnenvaart in de vervoersmarkt in haar geheel blijft afnemen als gevolg van het voortschrijdend veranderingsproces in de basisindustrieën die in hoofdzaak via de waterwegen van grondstoffen worden voorzien;

Overwegende dat de door bepaalde Lid-Staten op nationaal niveau genomen sloopmaatregelen een duidelijk positief doch ontoereikend effect hebben gesorteerd, met name door het gebrek aan coördinatie van die maatregelen op internationaal niveau;

Overwegende dat een gemeenschappelijke aanpak waarbij de Lid-Staten gezamenlijk maatregelen nemen om een zelfde doel te verwezenlijken, één van de noodzakelijke voorwaarden is om tot een daadwerkelijke vermindering van het overschot aan scheepsruimte te komen; dat daartoe in de Lid-Staten die speciaal bij de binnenvaart zijn betrokken sloopfondsen dienen te worden opgericht; dat de ondernemingen die in andere Lid-Staten zijn gevestigd maar vervoer verrichten over de met elkaar verbonden waterwegen van de betrokken Lid-Staten aan een van de opgerichte sloopfondsen moeten bijdragen;

Overwegende dat het, gezien de huidige omvang van de structurele overcapaciteit, het verwachte tekort aan financiële middelen om deze overcapaciteit snel terug te dringen en het gevaar voor een nieuwe daling van de vraag als gevolg van andere veranderingsprocessen in de industrie, aangewezen lijkt de juridische, bestuurlijke en financiële middelen die nodig zijn om de overcapaciteit op te heffen voor onbepaalde duur te creëren;

Overwegende dat de overcapaciteit zich over het algemeen in alle sectoren van de binnenvaartmarkt voordoet; dat de vast te stellen maatregelen bijgevolg van algemene aard moeten zijn en op alle vrachtschepen en duwboten betrekking moeten hebben; dat evenwel zou kunnen worden overwogen vrijstelling te verlenen voor schepen die door hun afmetingen of door het feit dat zij uitsluitend voor gesloten nationale markten worden gebruikt, niet bijdragen tot het ontstaan van overcapaciteit op het hogergenoemde net van met elkaar verbonden waterwegen; dat de particuliere vloten die eigen vervoer verrichten gezien hun invloed op de vervoersmarkt in deze regeling moeten worden opgenomen;

Overwegende dat het als gevolg van de wezenlijke verschillen tussen de markten van het vervoer van droge en natte lading wenselijk is om in hetzelfde fonds afzonderlijke rekeningen te openen voor droge-ladingschepen en tankschepen;

Overwegende dat in het kader van een economisch beleid dat in overeenstemming is met het Verdrag, de structurele sanering van een bepaalde sector van de economie in de eerste plaats de taak is van het betrokken bedrijfsleven; dat de kosten van de in te stellen regeling derhalve door de binnenvaartondernemingen moeten worden gedragen; dat om deze regeling op gang te brengen en van de aanvang af operationeel te maken evenwel dient te worden voorzien in de voorfinanciering daarvan door de betrokken Lid-Staten in de vorm van terugvorderbare leningen; dat het in verband met de benarde economische situatie waarin de ondernemingen zich bevinden aanbeveling verdient om deze leningen renteloos toe te kennen;

Overwegende dat ingevolge artikel 74 van het Verdrag de doelstellingen voor wat betreft het vervoer worden nagestreefd in het kader van een gemeenschappelijk vervoerbeleid; dat, zoals voortvloeit uit artikel 77, deze politiek steunmaatregelen mee kan brengen, in het bijzonder waar deze beantwoorden aan de behoeften van de coördinatie van het vervoer; dat de door de Gemeenschap op dit gebied te nemen maatregelen, steunmaatregelen inbegrepen, evenwel rekening moeten houden met de verschillende algemene doelstellingen van artikel 3 en in het bijzonder met die welke is vermeld in artikel 3, onder f), betreffende de mededinging; dat, evenals voor de steunmaatregelen die onderworpen zijn aan de regels van artikel 92 en volgende van het Verdrag, het geboden is te waarborgen dat de maatregelen die zijn vervat in deze verordening en de toepassing daarvan de mededinging niet verstoren of dreigen te verstoren door bepaalde ondernemingen te bevoordelen in een mate die in strijd is met het algemeen belang; dat, ten einde de betrokken ondernemingen wat de mededinging betreft aldus op voet van gelijkheid te plaatsen, voor de aan de sloopfondsen te betalen bijdragen en voor de sloopuitkeringen uniforme tarieven moeten worden gehanteerd; dat het ook van belang is dat de sloopmaatregelen op hetzelfde tijdstip, voor dezelfde duur en onder dezelfde voorwaarden in alle betrokken Lid-Staten worden ingesteld;

Overwegende dat dient te worden voorkomen dat het effect van de gecoördineerde sloopacties wordt teniet gedaan door de gelijktijdige ingebruikneming van extra scheepsruimte; dat het in geval van ernstige en aanhoudende overcapaciteit noodzakelijk kan blijken tijdelijk te voorzien in maatregelen om deze investeringen af te remmen zonder dat die maatregelen evenwel mogen leiden tot een volledige blokkering van de toegang tot de markt van het vervoer over de binnenwateren of tot de invoering van een contingenteringsstelsel voor de nationale binnenvloten;

Overwegende dat het in het kader van de voorgestelde regeling wenselijk is dat sociale maatregelen worden genomen ten gunste van de personen die de sector van de binnenvaart willen verlaten of naar een andere sector van het bedrijfsleven willen overgaan;

Overwegende dat de voor de werking van de regeling vereiste besluiten, gezien het communautaire karakter van die regeling, op Gemeenschapsniveau, na raadpleging van de Lid-Staten en de beroepsorganisaties van de binnenvaart, moeten worden genomen; dat de bevoegdheid tot het nemen van die besluiten, evenals tot het uitoefenen van toezicht op de toepassing en op het handhaven van gelijke concurrentievoorwaarden als bedoeld in deze verordening, aan de Commissie moet worden verleend;

Overwegende dat het om concurrentieverstoringen op de betrokken markten te voorkomen en om de effectiviteit van de voorgestelde regeling te verhogen wenselijk is dat Zwitserland soortgelijke maatregelen neemt voor zijn schepen die vervoer verrichten over het net van met elkaar verbonden waterwegen van de betrokken Lid-Staten; dat het, overeenkomstig het Verdrag, dienstig is dat de Commissie namens de Gemeenschap onderhandelingen daarover aanknoopt met dat land,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

1. Voor de binnenschepen die worden gebruikt voor goederenvervoer over de binnenwateren van de Lid-Staten geldt onder de hierna genoemde voorwaarden een regeling tot structurele sanering van de binnenvaart.

2. De regeling omvat:

— maatregelen om de structurele overcapaciteit door middel van sloopregelingen te verminderen,

— begeleidende maatregelen om te voorkomen dat de bestaande overcapaciteit nog groter wordt of nieuwe overcapaciteit ontstaat.

Artikel 2

1. Deze verordening is van toepassing op vrachtschepen en duwboten waarmee beroepsvervoer of eigen vervoer wordt verricht en die zijn geregistreerd in een Lid-Staat of bij gebreke daarvan door een in een Lid-Staat gevestigde onderneming worden geëxploiteerd.

In deze verordening wordt onder „onderneming" verstaan elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die een ambachtelijke of industriële economische bedrijvigheid uitoefent.

2. Van deze verordening zijn vrijgesteld:

a) vaartuigen die uitsluitend nationale waterwegen gebruiken die niet met de andere waterwegen van de Gemeenschap zijn verbonden;

b) — duwboten met een motorvermogen van ten hoogste 300 kW,
— kustvaarders en zeeschipbakken voor zover daarmee uitsluitend vervoer wordt verricht dat een maritiem traject bevat,
— veerboten,
— voor een niet commerciële openbare dienst gebezigde vaartuigen.

Artikel 3

1. Alle Lid-Staten waarvan de waterwegen verbonden zijn met die van een andere Lid-Staat en waarvan de vloot een tonnage heeft van meer dan 100 000 ton, hierna te noemen „de betrokken Lid-Staten", richten in het kader van hun nationale wetgeving en met hun eigen bestuurlijke middelen een sloopfonds op, hierna te noemen „het fonds".

2. Elk fonds wordt beheerd door de bevoegde autoriteiten van de betrokken Lid-Staat. Deze betrekt zijn nationale representatieve organisaties van de binnenvaart bij dit beheer.

3. Voor elk fonds moet worden voorzien in twee afzonderlijke rekeningen, een voor droge-ladingschepen en een voor tankschepen.

Artikel 4

1. Voor elk van de in artikel 2 bedoelde vaartuigen die niet zijn vrijgesteld van deze verordening stort de eigenaar een overeenkomstig artikel 6 vastgestelde bijdrage in een van de krachtens artikel 3 opgerichte fondsen.

2. Voor in een van de betrokken Lid-Staten geregistreerde vaartuigen en voor niet geregistreerde vaartuigen die worden geëxploiteerd door een in een van die Lid-Staten gevestigde onderneming wordt de bijdrage gestort in het fonds van de Lid-Staat waarin het vaartuig is geregistreerd, respectievelijk in het fonds van de Lid-Staat waarin de onderneming is gevestigd.

3. Voor in een van de overige Lid-Staten geregistreerde vaartuigen en voor niet geregistreerde vaartuigen die worden geëxploiteerd door een in een van die overige Lid-Staten gevestigde onderneming, wordt de bijdrage gestort in een in een van de betrokken Lid-Staten opgericht fonds, naar keuze van de eigenaar.

Zodra de eigenaar zijn keuze heeft gemaakt, is zij onherroepelijk en geldt zij voor alle vaartuigen die aan dezelfde eigenaar toebehoren of door dezelfde onderneming worden geëxploiteerd.

Artikel 5

1. De eigenaar van elk vaartuig waarvoor bijdragen zijn gestort ontvangt, indien hij dat vaartuig sloopt, een sloopuitkering binnen de perken van de beschikbare financiële middelen en onder de in artikel 6 vermelde voorwaarden. De sloopuitkering wordt alleen toegekend voor vaartuigen waarvan de eigenaar aantoont dat zij actief aan de vaart deelnemen.

2. De sloopfondsen zijn in financiële zin onderling solidair. Deze solidariteit treedt in werking zodra een fonds bij gebrek aan financiële middelen niet kan voldoen aan de bij dat fonds ingediende sloopaanvragen terwijl andere fondsen als gevolg van een tekort aan sloopaanvragen over een overschot aan middelen beschikken.

Artikel 6

1. Door de Commissie worden afzonderlijk voor droge-ladingschepen en voor tankschepen alsook voor duwboten vastgesteld:

— de hoogte van de voor elk vaartuig aan het fonds te betalen jaarlijkse bijdrage,

— de hoogte van de sloopuitkeringen,

— de periodes van de sloopacties tijdens welke sloopuitkeringen worden uitbetaald en de toekenningsvoorwaarden,

— de waarderingscoëfficiënten voor de verschillende types en categorieën binnenschepen.

2. De tarieven van de bijdragen en sloopuitkeringen worden in Ecu uitgedrukt en zijn dezelfde voor alle fondsen.

3. De tarieven van de bijdragen worden zo vastgesteld dat de fondsen over voldoende financiële middelen beschikken om effectief te kunnen bijdragen tot een vermindering van het structureel gebrek aan evenwicht tussen vraag en aanbod in de binnenvaart. Bovendien moeten deze tarieven, rekening houdend met de benarde economische situatie in de binnenvaart, nog aanvaardbaar zijn voor de binnenvaartondernemingen.

De bijdragen worden berekend op grondslag van het laadvermogen en het motorvermogen van het vaartuig. Deze bijdragen moeten jaarlijks aan het begin van het jaar worden betaald tegen afgifte van een bewijs van betaling. Dit bewijs moet zich met ingang van 1 maart van het betrokken jaar aan boord bevinden van het vaartuig of van de duwboot wanneer het gaat om binnenvaartuigen zonder bemanning.

Indien naar behoren wordt aangetoond dat een vaartuig gedurende een periode van meer dan drie opeenvolgende maanden is opgelegd, kan de bijdrage naar tijdsevenredigheid worden terugbetaald.

4. Met inachtneming van het te bereiken doel bepaalt de Commissie voor welke sloopperiodes en onder welke voorwaarden uitkeringen kunnen worden toegekend, afhankelijk van de types of categorieën vaartuigen en de financiële mogelijkheden van de fondsen.

5. De Commissie stelt de regels vast voor de toepassing van de in artikel 5, lid 2, bedoelde financiële solidariteit tussen de fondsen.

6. De Commissie neemt de besluiten in de zin van de leden 1 tot en met 5 na raadpleging van de Lid-Staten en de op communautair niveau representatieve binnenvaartorganisaties.

Zij houdt in haar besluiten ook rekening met de resultaten van de observatie van de vervoersmarkten in de Gemeenschap en met de te verwachten ontwikkeling daarvan, evenals met de noodzaak te voorkomen dat de mededinging verstoord zou worden in een mate die strijdig is met het algemeen belang.

Artikel 7

Onverminderd de bepalingen van het Verdrag en de voorschriften die voor de uitvoering daarvan met betrekking tot de steunmaatregelen zijn genomen, kunnen de betrokken Lid-Staten het op hun grondgebied opgerichte fonds voorfinancieren in de vorm van leningen. Het fonds moet de aldus ontvangen bedragen renteloos terugbetalen volgens een vooraf vastgesteld tijdschema.

Artikel 8

1. Tijdens de periode van toepassing van de sloopregelingen waartoe de Commissie overeenkomstig artikel 6 heeft besloten, mogen op de in artikel 3 bedoelde binnenwateren geen vaartuigen krachtens artikel 2 onder deze verordening vallende nieuw gebouwde of uit een derde land ingevoerde of krachtens artikel 2, lid 2, onder a), vrijgestelde vaartuigen in gebruik worden genomen tenzij:

— de eigenaar van het in de vaart te brengen vaartuig een daarmee gelijkwaardige tonnage laat slopen zonder daarvoor een sloopuitkering te ontvangen,

— of, indien hij geen scheepsruimte laat slopen, aan het fonds waaronder zijn nieuwe vaartuig ressorteert of dat hij overeenkomstig artikel 4 heeft gekozen, een speciale bijdrage betaalt die gelijk is aan de voor de lopende sloopperiode vastgestelde sloopuitkering voor een tonnage gelijk aan die van het nieuwe vaartuig,

— of, indien hij een tonnage kleiner dan die van het nieuwe in de vaart te brengen vaartuig laat slopen, aan het betrokken fonds een speciale bijdrage betaalt die gelijk is aan de sloopuitkering op dat tijdstip voor het verschil tussen de tonnage van het nieuwe en die van het gesloopte vaartuig.

Deze voorwaarden gelden niet voor vaartuigen waarvoor de eigenaar het bewijs levert dat de bouw ervan reeds aan de gang was op de dag waarop tot de sloopregeling besloten werd.

2. In geval van ernstige en naar verwachting aanhoudende structurele overcapaciteit in de binnenvaart van de Gemeenschap of op een van de deelmarkten daarvan kan de Commissie, na raadpleging van de op communautair niveau representatieve organisaties van de binnenvaart en met instemming van de betrokken Lid-Staten, besluiten de in lid 1 bedoelde waarden voor de te slopen tonnage en de speciale bijdrage voor de ingebruikneming van nieuwe scheepsruimte tot het dubbele te verhogen.

De Commissie stelt tegelijkertijd de toepassingsduur van deze maatregel vast.

Artikel 9

De Lid-Staten nemen maatregelen om:

— de vervroegde pensionering of de overschakeling naar een andere economische bedrijvigheid van ondernemers van vervoer over de binnenwateren die zich uit dit beroep terugtrekken te vergemakkelijken;

— aan de werknemers die als gevolg van sloopmaatregelen de binnenvaart verlaten vervroegd pensioen te verlenen en acties inzake beroepsopleiding of omschakeling te organiseren.

Artikel 10

De Commissie onderhandelt namens de Gemeenschap met Zwitserland over de door dat land te treffen regelingen met het oog op de toepassing van maatregelen die vergelijkbaar zijn met de uit hoofde van deze verordening vastgestelde communautaire maatregelen.

Artikel 11

1. De Lid-Staten stellen uiterlijk op 31 oktober 1988, na raadpleging van de Commissie, de maatregelen vast die nodig zijn voor de uitvoering van deze verordening.

Deze maatregelen moeten met name voorzien in een permanent en effectief toezicht op de naleving van de verplichtingen die krachtens deze verordening op de ondernemingen rusten en de voor de uitvoering ervan genomen nationale maatregelen alsook in aangepaste sancties bij inbreuk.

2. Gedurende de sloopperiodes delen de Lid-Staten om de zes maanden aan de Commissie alle nuttige gegevens mede over de ontwikkeling van de lopende sloopregeling en met name over de financiële toestand van het fonds, het aantal ingediende sloopaanvragen en de werkelijk gesloopte tonnage.

3. De Commissie neemt uiterlijk op 30 november 1988 de besluiten die zij krachtens artikel 6 moet nemen en eventueel ook de besluiten in de zin van artikel 8, lid 2.

Artikel 12

Deze verordening treedt in werking op 1 juli 1988.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke Lid-Staat.